

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 77P/18/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123205568
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Vojteková Fejérová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3123205568.2

Uznesenie

Okresný súd Trenčín vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A. A., nar.XX.XX.XXXX a B. C. A., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, deti rodičov matky: A. A., nar.XX.XX.XXXX, A. B. XXX, zast. JUDr. Adrianou Ručkayovou, advokátkou so sídlom Inovecká 8, Nové Mesto nad Váhom a otca: B. A., nar. XX.XX.XXXX, A. B. XXX, o návrhu matky a otca na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

1. Matka sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia prostredníctvom právnej zástupkyne domáhala, aby súd otcovi určil do času nadobudnutia právoplatnosti rozsudku o úprave práv a povinností na čas po rozvoде k maloletým deťom povinnosť prispievať na výživu maloletej A. sumou vo výške 200,- Eur mesačne a na maloletého B. C. sumou vo výške 100,- Eur mesačne, a to

vždy do 15. dňa mesačne vopred k rukám matky s tým, že matka bude povinná do 10 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej vrátiť otcovi preplatok na výživnom prijatý v rozpore s právoplatným rozsudkom súdu o výživnom. Uviedla, že v Rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom v konaní pod sp.zn. 11P/38/2022 zo dňa 22.09.2022 súd otca zaviazal prispievať na výživu maloletej A. sumou 200,- Eur a na výživu maloletého B. C. sumou 100,- Eur mesačne. Krajský súd Trenčín zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku IV. o výživnom a vo výroku VI. o nároku na náhradu trov a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Otec matke neplatí vôbec žiadne výživné, pre matku je celá táto vzniknutá situácia veľmi zložitá, nakoľko jej čistý príjem predstavuje spolu s rodinnými prídavkami na dve deti približne len 800,- Eur, a teda má reálny problém zabezpečiť deťom výživu. Príjem otca predstavuje cca 1800,- Eur mesačne a k tomu navyše príjem z predaja chovu domácich zvierat. Okrem uvedeného otec poberá na obidve deti daňový bonus, ktorý by mohla pokojne poberať aj matka, ak by sa jej s ním na tom dalo dohodnúť. Od rozhodnutia prvostupňového súdu v septembri 2022 neplatil riadne mesačné výživné, pretože si bol vedomý, že rozsudok nie je právoplatný a potom, čo matka so situáciou oboznámila odvolací súd vo svojom Vyjadrení zo dňa 24.01.2023, jej naraz doplatil za predchádzajúce mesiace. Od tohto času, t.j. takmer 7 mesiacov, už opäť nič k rukám matky nezaplatil. Matka má oveľa nižší príjem ako otec, bohužiaľ bez výživného zo strany otca má finančné problémy a celú situáciu sa snažila riešiť dohovorom s otcom, avšak bezúspešne, táto situácia je zúfalá. Obom rodičom by malo ísť najmä o najlepší záujem dieťaťa. Táto situáciu je pre matku už neúnosnou a to z dôvodu, že si musela napožičiavať peniaze aj od rodičov, aby mohla zabezpečiť chod domácnosti a starostlivosť o deti na tak, ako boli deti zvyknuté. Zastáva názor, že čím je vyššia životná úroveň rodičov, tým je odôvodnené aj rozsiahlejšie uspokojovanie potrieb detí. Máme za to, že v prípade, ak rodičovi dovoľujú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery mať zvýšenú životnú úroveň, musí sa to prejavovať aj v zvýšenej životnej úrovni jeho dieťaťa. Životná úroveň je zvyšovaná najmä životnou úrovňou solventnejšieho rodiča, ktorý je v prevažnej miere povinný podieľať sa na jeho výžive. Preto nie je podstatné, či by sa výživné svojou výškou približovalo príjmu druhého menej solventného rodiča. Matka sa pokúša zabezpečiť rodinu ako vie, avšak napriek tomu, že má riadne zamestnanie, finančne jej to nevyhádza. Je nútená požičiavať si od rodiny a známych a naozaj si nevie predstaviť, čo by robila, ak by nemala takýchto blízkych ľudí, čo sú ochotní jej pomáhať, matka len ťažko zvláda pokryť všetky výdavky. V súčasnej dobe má matka veľké obavy a strach, ako ďalej zvládne udržať vzniknutú situáciu a zabezpečiť deťom všetko, čo potrebujú, bez toho, aby to deti pociťovali. Ďalším obrovským problémom je aj komunikácia zo strany otca voči matke, ktorý s matkou takmer vôbec nekomunikuje a ohľadom detí odpovedá len strohými správami. Matkine mesačné výdavky na deti predstavujú spolu sumu cca 400,- Eur (strava doma 80,- strava v škole 2x 25,- Eur, vitamíny, lieky, prípravky na podporu imunity 30,-Eur, benzín 80,- drogéria 15,- záľuby a výlety 40,- a krúžky – plavecký 35,-, lyžiarsky 35,-), pričom ešte iné výdavky – nepravidelné, na oblečenie alebo školské potreby cca 200,-Eur za rok. V uvedenom nie sú zarátané výdavky matky na jej ošatenie a potreby, ktoré sú minimálne, lebo sa v prvom rade snaží zabezpečiť všetko deťom a na sebe šetrí. Matka už teraz niektoré položky z vyššie uvedených obmedzuje, lebo popri platení nájmu jej to nevyhádza. Aj z tohto dôvodu sa bez výživného od otca detí nevie zaobísť. Matka má záujem len na to, aby deťom nič nechýbalo a mali vždy teplé jedlo, čisté veci, čerstvé ovocie a zeleninu, a aby sa mohli venovať koničkom a veciam, ktoré ich bavia a mali tak pekné detstvo. Naliehavosť situácie a nutnosť bezodkladne usporiadať pomery do času, kým sa rozhodne o úprave rodičovských práv a povinností vyplýva z toho, že deti sú momentálne v ohrození, čo sa ich životnej úrovne týka a matka žije v sústavnom strachu, čo bude ďalší mesiac, ako vyjde s peniazmi, či a ako dokáže deťom zabezpečiť všetko potrebné. Deti majú mať právo žiť takú materiálnu kvalitu života ako jeho rodič, čo v tomto prípade absentuje. Matka to sama finančne nezvláda bez toho, aby jej nevznikli dlhy po rodine a príbuzných, bez finančnej pomoci otca matka nevie deťom zabezpečiť všetko, čo potrebujú.

2. V konaní boli matkou predložené doklady: Zmluva o pôžičke zo dňa 22.05.2023, prehlásenie matky matky zo dňa 01.07.2023, detail účtu matky.

3. Súd pripojil spisy tunajšieho súdu 11P/38/2022 a 5P/38/2022.

4. Podľa § 360 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

5. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa ods. 2 neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,

b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,

c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,

d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,

e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,

f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,

g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,

h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

Podľa ods. 3 za podmienok ustanovených osobitným predpisom môže súd nariadiť kontrolu dodržiavania neodkladným opatrením nariadenej povinnosti technickými prostriedkami.

7. Z ustanovení CSP a CMP vyplýva, že predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je potreba neodkladnej úpravy pomerov, alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Z citovaného ust. § 325 CSP vyplýva, že je možné nariadiť neodkladné opatrenie i v inom znení (Neodkladným opatrením je možné strane uložiť najmä...), ako je uvedené v tomto ustanovení, prípadne v ustanoveniach CMP, upravujúcich neodkladné opatrenia, tieto nie sú v § 325 resp. ustanoveniach CMP, vymenované taxatívne.

8. Tunajší súd rozsudkom č.k. NM-11P/38/2022-56 zo dňa 22.09.2022 výrokom I. rozviedol manželstvo rodičov maloletých detí, výrokom II. rozhodol, že maloletá A. a maloletý B. C. sa na čas po rozvoze zverujú do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v týždňových intervaloch, a to s tým, že matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti v párnom týždni od pondelka od 15.30 hod., kedy si deti vyzdvihne zo školského zariadenia alebo od otca v mieste jeho bydliska do nasledujúceho pondelka do 15.30 hod. a otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti v nepárnom týždni od pondelka od 15.30 hod., kedy si deti vyzdvihne zo školského zariadenia alebo od matky v mieste jej bydliska do nasledujúceho pondelka do 15.30 hod., výrokom III. rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, výrokom IV. rozhodol, že otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletej A. sumou 200,- Eur mesačne a na výživu maloletého B. C. sumou 100,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, s účinnosťou od právoplatnosti výroku o rozvoze, výrokom V. rozhodol, že stretávanie rodičov s maloletými deťmi sa na žiadosť rodičov neupravuje, výrokom VI. rozhodol, že účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania. Doplňujúcim rozsudkom č.k. NM-11P/38/2022-73 zo dňa 22.09.2022 súd nariadil rodičom zúčastniť sa Referátu poradensko-psychologických služieb na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom v období dvoch mesiacov za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie ohľadne starostlivosti o maloleté deti a nastavenie pravidiel. V odôvodnení rozsudku súd konštatoval splnenie zákonných podmienok pre rozvod manželstva v zmysle § 22, § 23 ods. 1, 2 Zákona o rodine. Ďalej súd uviedol, že výhrady matky proti striedavej starostlivosti posúdil ako neopodstatnené a rozhodol o zverení maloletých detí do striedavej starostlivosti oboch rodičov v rovnakých týždňových intervaloch (§ 24 Zákona o rodine). Konštatoval, že obaja rodičia majú náklady na výživu maloletých detí. Mal preukázané, že čistý mesačný príjem matky spolu s rodinnými prídavkami na dve deti predstavuje spolu cca 800,- Eur. Matka má výdavky s bývaním v 4-izbovom nájomnom byte. Príjem otca predstavuje cca 1 800,- Eur + príjem z predaja chovu domácich zvierat. Otec žije s deťmi v rodinnom dome, ktorý je v podielovom spoluvlastníctve rodičov. Rodičia zhodne vyčíslili odôvodnené mesačné výdavky na mal. Salimu 340,- Eur a mesačné výdavky na mal. B. C. na cca 300,- Eur. Súd po zohľadnení príjmov a výdavkov oboch rodičov, odôvodnených potrieb maloletých detí zodpovedajúcich ich veku, zaviazal otca prispievať na výživu mal. Salimu sumou 200,- Eur mesačne a na výživu mal. B. C. sumou 100,- Eur mesačne.

9. Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 19CoP/8/2023-145 zo dňa 17.05.2023 rozsudok tunajšieho súdu vo výroku IV. o výživnom a vo výroku VI. o nároku na náhradu trov konania zrušil a v rozsahu

zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení uznesenia krajského súdu sa uvádza, že pokiaľ medzi rodičmi tak ako v danom prípade pretrváva spor o tom, kto a v akej výške hradí náklady na deti najmä vo vzťahu k tretím osobám, napriek tomu, že príjem na strane otca je nepochybne vyšší ako príjem na strane matky, nie je možné považovať rozhodnutie súdu, ktorým bolo uložené otcovi, aby prispieval na výživu maloletých detí pre A. sumou 200,- Eur mesačne a pre mal. B. C. sumou 100,- Eur mesačne za vecne správne. Za situácie, že pretrváva medzi rodičmi zásadná nezhoda o tom, kto a v akej výške úhradu nákladov platí, nemožno očakávať, že len samotné určenie výživného bude postačujúce pre to, aby boli pokryté náklady maloletých detí vo vzťahu k tretím osobám. Povinnosťou súdu v ďalšom konaní bude nepochybne zistiť a rozhodnutím určiť, v akom rozsahu sa každý z rodičov na nákladoch detí najmä vo vzťahu k tretím osobám bude podieľať.

10. Tunajší súd uznesením č.k. NM-5P/38/2022-31 zo dňa 30.06.2022 výrokom I. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým mal. A. a mal. B. C. dočasne zveril do striedavej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch, a to nasledovne: matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. deti v párnom týždni od pondelka 15.30 hod, kedy si deti vyzdvihne zo školského zariadenia alebo od otca v mieste jeho bydliska do nasledujúceho pondelka 15.30 hod. Otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. deti v nepárnom týždni od pondelka 15.30 hod, kedy si deti vyzdvihne zo školského zariadenia alebo od matky v mieste jej bydliska do nasledujúceho pondelka 15.30 hod. Obaja rodičia sú oprávnení a povinní mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok. Ďalej súd rozhodol, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej A. sumou 100,- Eur mesačne a na mal. B. C. sumou 80,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Vo výroku II. určil, že neodkladné opatrenie je vykonateľné dňom jeho doručenia a platí až do právoplatného rozhodnutia súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom v konaní vedenom tunajším súdom pod sp. zn.

NM-5P/38/2022. Vo výroku III. zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia a vo výroku IV. zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia. V odôvodnení uznesenia sa uvádza, že súd mal dostatočne osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu dočasnej úpravy pomerov k maloletým deťom. Na tunajšom súde prebieha na návrh matky mal. detí pod sp. zn. NM-11P/38/2022 konanie o rozvod manželstva manželov A., ktoré t.č. nebolo právoplatne skončené. Manželia momentálne približne mesiac nežijú v spoločnej domácnosti. Starostlivosť o mal. deti, pochádzajúce z manželstva účastníkov konania rodičia na základe vzájomnej dohody zabezpečujú striedavo v týždňových intervaloch. Dopytom na UPSVaR súd zistil, že rodičmi uzavretá dohoda sa v súčasnosti realizuje bez výraznejších problémov. Rodičia zhodne prejavili záujem o ponúknutú sociálnu intervenciu formou konzultácií na referáte poradensko - psychologických služieb UPSVaR-u, ktorú by bolo vhodné absolvovať do rozvodu manželstva za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie rodičov. Obaja rodičia majú po materiálnej stránke vytvorené predpoklady na zabezpečovanie starostlivosti o mal. deti, tieto majú vytvorený funkčný vzťah s oboma rodičmi. Medzi príjmami oboch rodičov je však zásadný rozdiel, keď príjem otca je takmer dvojnásobný oproti matkinmu, čo viedlo súd k tomu aby aj počas nariadenia striedavej starostlivosti uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu mal. detí v nevyhnutnej miere, čo vzhľadom na matkou deklarované výdavky na mal. deti považoval v rozsahu 100,- eur na mal. A. a 80,- Eur na mal. B. C.. Nakoľko súd dočasne na čas do rozvodu manželstva ich rodičov zveril mal. deti do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, zamietol návrhy oboch rodičov, ktorými títo požadovali zverenie detí do svojej osobnej starostlivosti. Otec detí žiadal neodkladným opatrením upraviť aj otázku trvalého pobytu oboch detí. V tejto časti podľa názoru súdu momentálne nie sú naplnené predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko súd nemal osvedčené také okolnosti, ktoré by odôvodňovali potrebu neodkladného rozhodnutia o tejto otázke. Rovnako ako nedôvodný posúdil návrh otca v časti požadovaného zákazu matke premiestniť deti mimo adresu trvalého pobytu bez súhlasu otca. Na druhej strane ako nedôvodný posúdil návrh matky na určenie, že na čas do rozvodu je iba matka oprávnená zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok, keď zákonnými zástupcami mal. detí ponechal oboch rodičov v rovnakom rozsahu.

11. Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 19CoP/37/2022-58, č.k. 19CoPno/3/2022 zo dňa 31.08.2022 rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. zrušil a vo výrokoch III. a IV. potvrdil. V odôvodnení uznesenia sa uvádza, že súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné vo výrokoch III. a IV., ktorými boli zamietnuté návrhy matky aj otca na nariadenie neodkladného opatrenia, je potrebné potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne a vo výrokoch I. a II., ktorými bolo nariadené neodkladné opatrenie, zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP bez potreby nahradiť zrušenú časť uznesenia súdu prvej inštancie iným výrokom. V odôvodnení uznesenia sa

uvádza, že rozhodovanie formou neodkladného opatrenia by malo byť považované za výnimočné, keďže neodkladným opatrením súd rozhoduje v podstate bez podrobnej znalosti skutočného stavu, len na základe skutočností, ktoré osvedčí navrhovateľ neodkladného opatrenia (a prípadne aj ostatní účastníci konania, ak už mali možnosť sa k veci vyjadriť). Preto pre nariadenie neodkladného opatrenia ustanovuje procesný predpis osobitné predpoklady, medzi nimi najmä osvedčenie potreby neodkladnej úpravy pomerov (§ 325 ods. 1, § 326 ods. 1 CSP). Nestačí pritom osvedčiť, že je potrebná úprava pomerov, ale táto potreba musí byť kvalifikovaná – neodkladná. Podľa odvolacieho súdu nebola osvedčená neodkladná potreba, aby súd autoritatívne vstúpil do vzťahov medzi maloletými deťmi a ich rodičmi neodkladným opatrením. Súd prvého stupňa neuviedol, v čom videl neodkladnú potrebu úpravy osobnej starostlivosti o deti a úpravy výživného. Odvolací súd konštatoval, že nebola osvedčená potreba neodkladnej úpravy. Pokiaľ ide o výživné, súd prvej inštancie zdôvodnil rozhodnutie len rozdielom medzi príjmami matky a otca. To je však pre nariadenie neodkladného opatrenia nepostačujúce. Už zo samotného návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vyplývalo, že náklady na maloleté deti a na domácnosť hradia rodičia spoločne. Obava matky, že otec prestane prispievať na domácnosť a na deti, nebola reálne zdôvodnená a osvedčená. Skutočnosti uvádzané matkou v návrhu – zneprístupnenie izieb, inštalovanie kamery v dome, nevhodné vyjadrovanie, prípadne aj nevhodné správanie sa otca voči matke a jej rodičom – nedávajú dôvod na reálnu obavu, že by otec prestal uhrádzať náklady na deti a obava matky sama o sebe tiež nie je dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia. Aj v odvolacom konaní matka potvrdila, že minimálne časť nákladov na deti (školné, poisťky, stravu v čase, keď sú uňho a aspoň čiastočne aj stravné v škole) platí otec. Neodkladným opatrením môže pritom súd upraviť výživné len v nevyhnutnej miere (§ 366 CMP). Ak teda otec dobrovoľne hradí nie zanedbateľnú časť výživy maloletých detí, nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodné.

12. Jedným z procesných inštitútov, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam, je neodkladné opatrenie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť však osvedčený. Už v návrhu na jeho vydanie musí byť zrejmé trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musia byť opísané rozhodujúce skutočnosti, odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Nariadenie neodkladného opatrenia prichádza do úvahy len vtedy, ak je potrebné, aby boli pomery dočasne upravené alebo ak je obava, že by bola exekúcia ohrozená. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia musí byť osvedčená naliehavosť navrhovanej úpravy. Vo veciach, týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti, prichádza nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy vtedy, ak je to v záujme maloletého dieťaťa, t.j. napríklad, ak by bol bezprostredne ohrozený život, zdravie, zdravý vývin, výchova či výživa maloletého dieťaťa. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní. Aj pri splnení formálnych predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia súd musí zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov konania alebo tretích osôb. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia.

13. Podľa § 366 CMP predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby platil výživné v nevyhnutnej miere. Rozsah vyživovacej povinnosti je upravený v ustanoveniach § 62 a § 75 Zákona o rodine, pričom pokiaľ sa upravuje predbežným opatrením, je jeho rámec ohraničený nevyhnutnou mierou. Toto výživné má byť určené len na uspokojenie základných životných potrieb dieťaťa, nemá dosahovať rámec určeného výživného v základnom konaní, má zabezpečiť, aby mal rodič, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti, možnosť uhradiť pravidelné a nevyhnutné výdavky na toto dieťa.

14. Vo veci samej súd prvej inštancie v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. NM-11P/38/2022 bude pri určení vyživovacej povinnosti rodičov postupovať v intenciiach uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19CoP/8/2023-145 zo dňa 17.05.2023 s tým, že povinnosťou súdu v ďalšom konaní bude nepochybne zistiť a rozhodnutím určiť, v akom rozsahu sa každý z rodičov na nákladoch detí najmä vo vzťahu k tretím osobám bude podieľať. V rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia sa dokazovanie nevykonáva, nakoľko pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Skutočná výška opodstatnených a odôvodnených nákladov maloletých detí, ako aj príjmové a výdavkové pomery na strane oboch rodičov budú predmetom dokazovania v konaní vo veci samej.

15. Do tohto času, teda do rozhodnutia vo veci samej zákon umožňuje nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere, teda tak, aby to postačovalo aspoň na uhrádzanie základných nevyhnutných životných nákladov maloletých detí. V predmetnej veci však nie je osvedčená potreba neodkladne upraviť pomery rodičov a maloletých detí. Matkou uvedená skutočnosť, ktorou odôvodňuje nariadenie neodkladného opatrenia - aby mohla zabezpečiť chod domácnosti a starostlivosť o deti tak, ako boli deti zvyknuté s tým, že čím je vyššia životná úroveň rodičov, tým je odôvodnené aj rozsiahlejšie uspokojovanie potrieb detí, v prípade, ak rodičovi dovoľujú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery mať zvýšenú životnú úroveň, musí sa to prejavovať aj v zvýšenej životnej úrovni jeho dieťaťa, životná úroveň je zvyšovaná najmä životnou úrovňou solventnejšieho rodiča, ktorý je v prevažnej miere povinný podieľať sa na jeho výžive, nemôže byť bez osvedčenia ďalších skutočností na strane matky, otca a najmä maloletých detí, relevantným dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd uvádza, že matka v konečnom dôsledku relevantne netvrdí, ani neosvedčuje naliehavosť situácie, ktorá je predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia.

16. V konaní bolo osvedčené, že maloleté deti sa toho času nachádzajú v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Matka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uvádza náklady na maloleté deti, ktoré majú maloleté deti u nej a na potreby, ktoré im zabezpečuje. Je prirodzené, že otec uhrádza náklady maloletých detí v čase, keď sú maloleté deti v jeho starostlivosti. Matka v návrhu v nenamieta, resp. netvrdí, že otec sa na výžive maloletých nepodieľa vôbec, poukazuje len na rozdielny príjem rodičov, keď otec dosahuje násobne väčší príjem ako matka a na skutočnosti, že nemôže deťom, resp. s ťažkosťami, zabezpečiť životný štandard ako mali doposiaľ. V tejto súvislosti musí súd uviesť, že i keď je v záujme maloletých detí, aby boli rozvodom rodičov zasiahnuté čo najmenej, k čomu patrí i zachovanie určitej životnej úrovne maloletých detí, ustanovenie § 366 CMP však limituje rozhodovanie o výške vyživovacej povinnosti v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia len na nevyhnutnú výšku výživného.

17. V súlade s ustanovením § 366 CMP súd môže nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere, avšak iba za splnenia podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach výživného, ktorou je osvedčenie skutočnosti, že bez zásahu súdu do pomerov účastníkov by bolo ohrozené zabezpečovanie výživy oprávneného, v tomto prípade maloletých detí. Pod nevyhnutnou mierou podľa ustanovenia § 366 CMP je potrebné rozumieť zabezpečenie len základných existenčných potrieb bez ohľadu na rozsah odôvodnených potrieb oprávnenej osoby. Výživné v nevyhnutnej miere sa v neodkladnom opatrení určuje aj v prípade, že by rozsah, možnosti a schopnosti povinnej osoby umožňoval výživu oprávnenej osoby uspokojovať vo vyššej miere, tak ako je to v danej veci, to znamená, že výživné určené neodkladným opatrením nevychádza z pomerov povinnej a oprávnenej osoby zisťovaných v zmysle hmotnoprávneho predpisu (Zákona o rodine). Dokazovanie v uvedenom rozsahu je povinnosťou konania vo veci samej. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia súd vychádza predovšetkým zo skutočností vyplývajúcich zo samotného návrhu, resp. jeho príloh. Z návrhu matky, ani s matkou doložených príloh nevyplývajú skutočnosti, na základe ktorých by mohlo byť neodkladné opatrenie v predmetnej veci nariadené.

18. V neposlednom rade súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19CoP/37/2022-58, č.k. 19CoPno/3/2022 zo dňa 31.08.2022, ktorým súd zrušil nariadené neodkladné opatrenie – zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičov a určenie výživného zo strany otca, a to bez ďalšieho rozhodnutia v uvedenej veci, pričom uviedol, že rozhodovanie formou neodkladného opatrenia by malo byť považované za výnimočné, keďže neodkladným opatrením súd rozhoduje v podstate bez podrobnej znalosti skutočného stavu, len na základe skutočností, ktoré osvedčí navrhovateľ neodkladného opatrenia (a prípadne aj ostatní účastníci konania, ak už mali možnosť sa k veci vyjadriť). Odvolací súd v uvedenej veci konštatoval, že nebola osvedčená potreba neodkladnej úpravy. Pokiaľ ide o výživné, v uvedenom konaní mal súd za osvedčené, že otec dobrovoľne hradí nie zanedbateľnú časť výživy maloletých detí, nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodné.

19. Matka ako navrhovateľka predmetného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v návrhu netvrdila, ani v konaní neosvedčila, že situácia sa času vyššie uvedeného rozhodnutia zmenila v tom smere, že by otec na výživu maloletých detí ničím neprispieval, resp. prispieval len vo výške, ktorá nepokryje ani nevyhnutné výdavky maloletých detí.

20. Z vyššie uvedených dôvodov súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

21. Vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. NM-11P/38/2022 je stanovený termín pojednávania na deň 28.09.2023, kde bude vykonané riadne dokazovanie v súlade so závermi uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19CoP/8/2023-145 zo dňa 17.05.2023.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.